

nemški, laški, francoski, ruski in angleški; po staroslovenski se je bil že popred naučil, po serbski in vlaški je znal od mladih nog — vsega skup deset jezikov. Na Dunaju se je učil razunje-zikov tudi modroznanstva, v visoki šoli Habski na Pruskem je poslušal nauk modroznanstva, lepoznanstva in bogo- ali veroznanstva. Veliko lepega je po svetu vidil, veliko koristnega se naučil.

Serčno želé tudi svoj narod po izgledu drugih omi-kanih narodov omikavati, ki jih je po svetu vidil, se verne čez 25 let sopet med svoje rojake, je marljivo ko-risne bukve spisoval in šole popravljaj. Nazadnje je bil v Beligradu serbski starašina, šolski nadzornik in učenik otrok Černega Jurja, gospodarja (kneza) serb-skega, kjer je l. 1811 tudi umrl. Narod serbski tega učenega moža še dan danes posebno spoštuje. Sprelep kamen zaznamuje njegov grob v stolni cerkvi Beligraški. Černi Juri, ne učen, pa razumen mož, je Dositeja tako čislal, da ni šel nikdar iz zbora memo njegove stanice, da ga ne bi bil gredoč obiskal. Odhaja je pa mu je velikokrat kak cekin v roko stisnul.

Spisi Dositejevi, ki um razsvetlujejo, serce in šege zboljšujejo, so: 1. život i priključenja Dositeja Obradovića (popis lastnega življenja), 2. pisma kao produženje životopisa, 3. basne, jako čislane, 4. soveti zdravoga razuma, 5. etika ili filosofija nравоučiteljna, 6. sobranije raznih nравоučiteljnih veščij (reči) na polzu (korist) i uveseljenje, 7. mezinac (zadnji sin), 8. blagi običaji (nauk se lepo obnašati), 9. pervenac ili bukvice Dositejeva (modri izreki), 10. pisma domača. — Vse te spise je drugič natisnul in na svet dal D. Medaković v Zemljinu (Zemunu) 1850.

Slovanski popotnik.

* Iz Zagreba zvemo o časopisnih zadevah, da pride z novim letom pravoslavni časnik „Pravnik“ na svetlo, katerega vrednik bo gosp. Matevž Mrazović; — tudi pridejo kmetijske novice na dan pod naslovom „gospodarske novine“, katerih vrednik bo gosp. Dragotin Rakovec; — katoliški Zagrebački list pa je začasno jenjal, ker gosp. Horvat, ki ga je dosihmal vredoval, od vredništva odstopi in novega vrednika še ni.

* Važno bo našim bravcom zvediti, kakošni je stari državni pečat Črnogorski, ki ga imajo na Cetinju in je pred ko ne še iz časov slavnega Ivana Černovića; okrogel je in veliko večji kakor naša dvajsetica, v sredi je vtisnjen dvoglaven orel, nad kterima je križ; opis je: „Mohur sve Černe gore“. Je še več der-zavnih pečatov, ali omenjeni stari je nar bolj v rabi, zato ker je narodu nar bolj znan.

* Slavni Zaderski kipar Saletti zdeluje kip, pred-stavljajoči cara Dušana, ko iz groba vstaja in mu Vila pravi, da je njegova država razrušena.

* Tretji zvezek „časopisa českeho muzeum“ prinese mnogo prav zanimivih sestavkov. V prvem so-stavku naznani g. Hermenegild Jirček prav ob-širno in brezstransko, kar se je leta 1851 v slavenskem jeziku v dogodivščini spisalo i omeni tudi zgodovine g. Terdina. G. Nebesky, vrednik časopisa, podá dvé stari satiri. Potem je natisnjen govor g. Wocela, katerega je govoril v velkem zboru društvenem, v kterem niso le družvine zadeve na tanjko razložene, temuč zapo-pade tudi mnogo zanimivega v literaturi slovanski. Po-sebno za jezikoslovce je sila važen sestavek: „Pohled na prvovek hlaholskeho písemnictví“ (pogled na prvo-vek glagoliškega slovstva), spisan od slavnega Šafa-rika v ožru na druge evropske jezike. J. Malý je podal pregled slovstvene delavnosti Čehov od

leta 1848 do današnjega dné; gosp. Hanka govori o českih prvotiskih; Nebesky o Kraljodvorskem rokopisu, in se opira posebno na hvalo našega ro-jaka Kopitar-a, s katero je ti rokopis počastil. Po-slednjič pridejo na versto društvene naznanila in iména udov „matice česke“, katerih je bilo konec leta 1851 lepo število — 1620, med kterimi je tudi sl. gosp. minister grof Thun, po številki vstopka — 6ti — tedaj eden nar starejih udov, ki je že v letu 1831 „matici“ pristopil.

Jugoslavensko slovstvo.

„Pravnik“.

Pod tem naslovom je jel izhajati to leto v horvat-skem jeziku nov pravoznansk časopis v Zagrebu, kteri bo obsegal po svojem razglasu:

- a) znanstvene razprave i razgovore iz svake grane pravo-slovja i deržavoslovja; osobito pako o našem novom gradjanskom i kaznenom pravu, o gradjanskom i kaznenom postupniku, o financijalnih i politič-kih zakonih, o tērgovačkom, pomorskom, ru-darskom i mēmbenom pravu;
- b) presudjivat će pojedine pravne slučajeve i priobćivati znamenitije sudsne odluke i presude. Isto tako prosto će biti svakomu pozvati pravoslovce u ovom časopisu, da mu razreše kakav zamērsen predmet;
- c) obznanjivat će u kratko sve novije zakone i naredbe;
- d) donosit će obrazce (formulare) svakojakih službenih pisamah, i bilježiti će mane i pogreške, koje su se u naše pisarnice uvukle, da se tako čistoća narodnoga jezika sačuva;
- e) objavljat će sve promēne, uzvišenja, izpražnjena mēsta, osobito u sudbenoj struci.
- f) izveščivat će svoje čitatelje o svih novih knjigah, koje govore o naučih pravnih i deržavnih; a o važnijih do-nosit će i obširnijih izveščah.

Po tem će biti „Pravnik“ koristen ne le vsake-mu sodniku, advokatu in drugim javnim uradnikom, te-muč tudi vsakemu privatnemu človeku, kteremu je mar za pravoznanstvo in deržavoslovje.

Njega obsežek je veliko obširniši kot nekdanjega časopisa „Pravdonosa“, in poziv njegovega vrednika gosp. Mrazović-a nam smé porok biti, da bo „Pravnik“ z nar večjo marljivostjo vredovan. Z veseljem tudi zvemo, da bo naš verli slovanski rojak gosp. dr. Andrej Go-stiša, profesor obč. gradjanskega zakonika v Zagrebu, posebno za-nj delal.

Naj bi tudi domorodci na Slovenskem „Pravnika“, ki će biti pravoslavni organ jugoslavenskega naroda, krepko podpirali, da bo veselo napredoval v važnem poslu svojem!

Cena naročnine za leto po pošti znese 5 fl., za pol leta 2 fl. 30 kr.; pošlje se gosp. vredniku v Zagreb.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Črnogore zvé „Terž. čas.“ do 25. decembra, da je knez Danilo spet v Žabljaku, in da se Črnogorci in Turki pripravljajo za nov boj. Iz Hercegovine in iz kadilika Dromiaškega se je dosihmal 2700 voja-kov Črnogorcom pridružilo. Ko je knez zvedil, da bojo Turki po morju v Skadar prišli, je pri Verbi otópjek napraviti dal, s kterim so Črnogorci veči del iz bark stopivše armade postrellili. Uomorjenih in ranjenih v Črnogorsko-turški vojski se dosihmal šteje okoli 880; dvé tretjini izmed teh je Turkov.

Od Kupe. (Konec.) Kar poduk i gojenje mladine zadeva, so preslavni gospod še priporočili, na mlada i nedolžna srca nadepolne mladosti z vso skrbjo se ozirati. V otroku namreč hudo i dobro povito spi; ktero se po-prej zbudi, tisto ga potem nagibuje. Naj si učitelj na vso moč prizadeva, da se iz deteta izgoji keršansk mla-denč in iz mladenca vreden ud cerkve in deržave. Tisto